

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: BB-76S/76/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6022200562
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Kochan Morová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2024:6022200562.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Kochan Morovej a členov senátu Mgr. Andreja Maukša a JUDr. Aleny Majerovej, v právnej veci žalobcu: KB property s.r.o., Pod rybníkom 860/16, 962 37 Kováčová, IČO: 52 361 225, zastúpený: JUDr. Ľuboš Sýkora, advokát, Hlavná 6, 927 01 Šaľa, IČO: 53 711 424, proti žalovanému: Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Tomášikova 14366/64A, 831 04 Bratislava, IČO: 54 669 464, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, 3/ A. B., C. XXXXX/XX, XXX XX D., 4/ C. B., E. F. XXX/XX, XXX XX B., 5/ C. G. D., H. XXX/XX, XXX XX D., 6/ I. C. J., K. C. XXXX/XX, XXX XX E., 7/ C. L. J., Pod rybníkom 860/16, 962 37 Kováčová, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 31036/2022/SSSVP/86961 zo dňa 22. 08. 2022, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 31036/2022/SSSVP/86961 zo dňa 22. 08. 2022 a rozhodnutie Okresného úradu Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-BB-OVBP2-2022/011527-006 zo dňa 19. 04. 2022 ruší.

II. Žalobca má nárok na náhradu 100 % trov konania od žalovaného.

III. Žalovanému a ďalším účastníkom konania 1/ až 7/ náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Administratívne konanie a napadnuté rozhodnutie

1. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) listom z 09. 03. 2022 oznámil začatie konania o prieskume rozhodnutia obce Kremnické Bane č. OcÚ-2/2021-4 (OcÚ-86/2020) z 19. 11. 2021 (ďalej len „pôvodné rozhodnutie“) mimo odvolacieho konania. Pôvodným rozhodnutím obec B. D. ako stavebný úrad (ďalej aj „stavebný úrad“) povolila žalobcovi ako stavebníkovi umiestnenie stavby „Technická infraštruktúra pre rekreačnú zónu B. D. – lokalita č. II“ na príslušných pozemkoch v katastrálnom území B. D. podľa § 39 a § 39a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej len „stavebný zákon“). Voči oznámeniu o začatí konania podal žalobca námietky, v ktorých (okrem iného) namietal, že podľa § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy (ďalej len „zákon č. 180/2013 Z. z.“) nemôže okresný úrad v sídle kraja preskúmať rozhodnutie obce mimo odvolacieho konania.

2.1. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. OU-BB-OVBP2-2022/011527-006 z 19. 04. 2022 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) podľa § 65 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „správny poriadok“) mimo odvolacieho konania zmenil pôvodné rozhodnutie tak, že podľa § 37 ods. 4 stavebného zákona návrh na umiestnenie stavby „M. I. L. N. E. B. D. – O. P. I.“ E..

2.2 V odôvodnení uviedol, že navrhované umiestnenie stavby je v rozpore s regulatívami územného plánu VÚC Banskobystrický kraj o umiestňovaní novej vybavenosti rekreácie do neurbanizovaných území len na podklade územného plánu obce (ktorý obec B. D. nemala vytvorený) a lokalizácii služieb pre rekreáciu prednostne do zastavaného územia obce s cieľom zamedziť neodôvodnenému rozširovaniu rekreačných útvarov vo voľnej krajine. Taktiež došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu, nakoľko navrhovaná lokalita č. II je funkčná jedine v celosti s lokalitami č. I, III, IV a takto je určená pre budúcu výstavbu 37 rekreačných objektov s výmerou 7,94 ha, čo má definičné znaky zväčšenia rekreačného územia o viac ako 2 ha podľa § 139a ods. 11 písm. e) stavebného zákona, a teda ide o rozsiahlu novú výstavbu, ktorá si podľa § 11 ods. 2 písm. a) stavebného zákona vyžaduje spracovanie územného plánu obce, ktorý nebol spracovaný. Pre tento rozsah mal byť zároveň návrh podrobený zisťovaciemu konaniu podľa § 18 ods. 2 písm. b) v spojení s prílohou č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Stavebný úrad tiež v pôvodnom konaní nezistil dostatočne skutočný stav vecí, pretože si v rozpore s § 126 ods. 1 stavebného zákona nezabezpečil záväzné stanovisko dotknutého orgánu ochrany poľnohospodárskej pôdy v sídle kraja (podľa § 13 a § 15 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy) a povolenie cestného správneho orgánu na pripojenie pozemnej komunikácie na cestu III/2504 (podľa § 3b ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách).

2.3. K námietke žalobcu o nepríslušnosti prvostupňového správneho orgánu na konanie mimo odvolacieho konania uviedol, že v pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja je podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 608/2003 Z. z. o štátnej správe pre územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 608/2003 Z. z.“) vykonávať štátnu stavebnú správu v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec ako stavebný úrad. Správny orgán na druhom stupni má podľa § 54 ods. 1 správneho poriadku pôsobnosť preskúmať rozhodnutie správneho orgánu na prvom stupni. Zákaz prieskumu rozhodnutí obcí okresným úradom v sídle kraja mimo odvolacieho konania bol do § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. vložený novelou č. 125/2016 Z. z., pričom podľa dôvodovej správy k tejto novele pri rekonštrukcii procesných kódexov správneho práva bol účelom aj prenos opravných prostriedkov voči rozhodnutiam obcí zo súdov na okresné úrady v sídle kraja. Keďže súdy pred touto novelou neboli v postavení inštančne vyššieho správneho orgánu, nevykonávali prieskum mimo odvolacieho konania a aby sa aj po novele zachoval tento právny stav, bolo do zákona vložené predmetné ustanovenie. Prvostupňový správny orgán rozhodoval podľa zákona č. 608/2003 Z. z. s účinkami lex posterior derogat legi priori voči zákonu č. 180/2013 Z. z. Novelou č. 125/2016 Z. z. nebol novelizovaný zákon č. 608/2003 Z. z. a jeho účinky ako osobitného zákona vo vzťahu k zákonu č. 180/2013 Z. z. na úseku štátnej stavebnej správy naďalej trvajú. Z tohto dôvodu ide o zákon lex specialis voči zákonu č. 180/2013 Z. z. ako lex generalis, a preto všeobecná úprava v § 4 ods. 3 písm. b) o zákaze konania mimo odvolacieho konania nevyvoláva účinky na špeciálnu právnu úpravu zákona č. 608/2003 Z. z.

3. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom (okrem iného) opätovne namietal, že okresný úrad v sídle kraja nemá pôsobnosť v konaní mimo odvolacieho konania voči rozhodnutiu obce pre rozpor s § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z., pričom ani žiaden iný všeobecne záväzný právny predpis neurčuje, že okresný úrad v sídle kraja je príslušný na preskúmanie územného rozhodnutia obce mimo odvolacieho konania. Prvostupňový správny orgán preto konal a vydal prvostupňové rozhodnutie ako vecne nepríslušný orgán a správne malo dôjsť k zastaveniu konania.

4. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) rozhodnutím č. 31036/2022/SSSVP/86961 z 22. 08. 2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) odvolanie žalobcu zamietlo a prvostupňové rozhodnutie potvrdilo. V odôvodnení uviedlo, že sa stotožňuje s právnym názorom prvostupňového správneho orgánu, že stavebný úrad pri vydávaní pôvodného rozhodnutia vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu a z nesprávnej právnej úvahy. V danej veci boli 4 samostatné návrhy rôznych navrhovateľov zámerne rozdelené na pozemky s výmerou menšou ako 2 ha so záverom vyhnúť sa posúdeniu návrhu ako rozsiahlej výstavby podľa § 139a ods. 11 písm. e) stavebného zákona s cieľom dosiahnuť územné rozhodnutie bez potreby spracovania územného plánu obce. K námietke žalobcu o nepríslušnosti okresného úradu na preskúmanie pôvodného rozhodnutia mimo odvolacieho konania ministerstvo uviedlo, že konanie, kde je obec stavebným úradom, sa riadi § 59 ods. 3 správneho poriadku, podľa ktorého je správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho orgánu, čo je potrebné uplatňovať všeobecne. Okresný úrad v sídle kraja je druhostupňovým orgánom najbližšie vyššieho stupňa (§ 65 správneho poriadku) vo vzťahu k obciam oproti všeobecnému právnomu

predpisu (zákon č. 180/2013 Z. z.). Ak zákon č. 180/2013 Z. z. vymedzuje právne postavenie okresných úradov v sídle kraja v najvšeobecnejšom slova zmysle, vymedzuje ich pôsobnosť s osobitným odkazom na osobitné predpisy (§ 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z.) a zákon č. 608/2003 Z. z. vymedzuje pôsobnosť len na vymedzenom úseku štátnej správy (územné plánovanie, stavebný poriadok a bývanie). Zákon č. 608/2003 Z. z. má postavenie osobitného zákona voči zákonu č. 180/2013 Z. z. Vo všeobecnosti pôsobnosť a príslušnosť na správne konanie pre okresné úrady v sídle kraja, čo sa týka odvolacích konaní aj konaní o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania na úseku štátnej stavebnej správy, je daná zákonom č. 608/2003 Z. z. a nie zákonom č. 180/2013 Z. z. Zákon č. 608/2003 Z. z. žiadnym spôsobom neupravuje, ako v daných konaniach môže okresný úrad v sídle kraja rozhodnúť, ani konania a spôsoby rozhodovania neobmedzujú, čo znamená, že okresný úrad v sídle kraja môže preskúmať aj zmeniť a zrušiť rozhodnutie stavebného úradu mimo odvolacieho konania. Za nedôvodné považovalo ministerstvo aj námietky žalobcu o nesprávnom spoločnom posúdení lokalít I až IV ako jednej stavby, pretože inžinierske siete v lokalite č. II sú funkčné jedine v celosti a nadväzujú na inžinierske siete lokalít I, III a IV a došlo ku koordinovanému postupu jednotlivých navrhovateľov.

Správna žaloba a vyjadrenia účastníkov

5.1. Voči napadnutému rozhodnutiu podal žalobca na Krajský súd v Banskej Bystrici ako správny súd v zákonom stanovenej lehote správnu žalobu, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého aj prvostupňového rozhodnutia.

5.2. V rámci žalobných bodov uviedol, že vo veci rozhodoval nepríslušný správny orgán, čo porušilo právo žalobcu na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR. Žalobca so začatím konania nesúhlasil a domáhal sa jeho zastavenia. Prvostupňový správny orgán sa s touto námietkou riadne nevysporiadal. Zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. e) správneho poriadku prichádza do úvahy, keď chýba jedna z kľúčových podmienok správneho konania, a to správny orgán kompetentný na základe platnej právnej úpravy rozhodnúť a iný osobitný zákon neobsahuje úpravu, ako ďalej v začatom správnom konaní postupovať, pričom súčasne nie je možné aplikovať § 5 správneho poriadku. Podľa § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. okresný úrad v sídle kraja nemôže preskúmať akékoľvek rozhodnutie obce mimo odvolacieho konania. Okresný úrad v sídle kraja síce je podľa § 4 zákona č. 608/2003 Z. z. druhostupňovým nadriadeným správnym orgánom voči prvostupňovým rozhodnutiam obce, avšak to platí len vo vzťahu k preskúmaniu neprávoplatných rozhodnutí podľa § 4 ods. 2 zákona č. 180/2013 Z. z., pričom preskúmanie rozhodnutia obce mimo odvolacieho konania je v priamom rozpore so zákonným vymedzením jeho pôsobnosti podľa § 4 ods. 3 zákona č. 180/2013. Keďže žiaden všeobecne záväzný právny predpis priamo neurčuje, že okresný úrad v sídle kraja je príslušný na preskúmanie územného rozhodnutia obce mimo odvolacieho konania, bolo potrebné z dôvodu nepríslušnosti toto konanie zastaviť, čo sa však napriek námietke žalobcu nestalo. Vydané rozhodnutie je nezákonné a spôsobuje ujmu na dobromyseľne nadobudnutých právach žalobcu právoplatným pôvodným rozhodnutím. Odvolací orgán napadnuté rozhodnutie potvrdil, pričom sa s ním len stotožnil bez výraznejšej zmeny odôvodnenia. Žalobca poukázal na rozhodnutie Okresného úradu Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky č. OU-ZA-OVBP2-2018/038575-1/Pál zo dňa 15. 10. 2018, ktoré k žalobe priložil, v ktorom bolo v obdobnej veci rozhodnuté v súlade s jeho právnym názorom.

5.3. V rámci žalobných bodov vzniesol žalobca aj námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, pokiaľ správne orgány poukázali na aplikáciu § 139a ods. 11 písm. a) stavebného zákona a nesprávne vychádzali z predpokladu, že pôvodným rozhodnutím sa posudzuje výstavba 37 rekreačných objektov v lokalitách I až IV novej rekreačnej zóny s výmerou 7,94 ha. Žalobca je vlastníkom parcely č. XXX/X A. katastrálnom území B. D. o celkovej rozlohe 19.999 m², čo je menšia rozloha, ako zákonom predpokladaný limit 2 ha. Tohto územia sa týkalo pôvodné rozhodnutie, kde je umiestnených celkovo 10 rekreačných objektov vrátane súvisiacej infraštruktúry a nie 37 objektov, a preto nejde o rozsiahlu novú výstavbu v zmysle § 139a ods. 11 stavebného zákona. Tiež sú nedôvodné vyhodnotenia nesplnenia podmienok v oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy, pozemných komunikácií a starostlivosti o životné prostredie, vzhľadom na rozsah plánovej výstavby pod 2 ha. Ku všetkým uvedeným oblastiam sa relevantne vyjadrili všetky dotknuté špecializované orgány štátnej správy, ktoré nemali k výstavbe podstatnejšie pripomienky.

6. Správna žaloba pôvodne smerovala voči ministerstvu, ktoré vydalo napadnuté rozhodnutie. Jeho právomoc preskúmať rozhodnutia okresného úradu v sídle kraja na úseku stavebného poriadku

vydané v správnom konaní vyplývala z § 2 písm. b), bod 8 zákona č. 608/2003 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2022. V priebehu konania došlo k zmene tejto právnej úpravy, pričom podľa § 2 písm. b), bod 8 zákona č. 608/2003 Z. z. v znení účinnom od 01. 01. 2023 (zmena zavedená novelou č. 172/2022 Z. z.) patrí táto pôsobnosť Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky (žalovanému). Preto s ním správny súd pokračoval v konaní v súlade s § 180 ods. 3 SSP, keďže na neho prešla rozhodovacia pôsobnosť rozhodnúť o riadnom opravnom prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu podľa § 180 ods. 1 SSP. Správny súd len pre úplnosť udáva, že v súčasnosti (v znení zákona účinnom od 01. 04. 2024) je pôsobnosť žalovaného vymedzená v § 2 písm. h) zákona č. 608/2003 Z. z. tak, že na úseku stavebného poriadku preskúmava rozhodnutia regionálneho úradu vydané v správnom konaní. S účinnosťou od 01. 04. 2024 podľa § 4a písm. a) zákona č. 608/2003 Z. z. totiž vykonáva na úseku stavebného poriadku štátnu stavebnú správu v druhom stupni vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec ako stavebný úrad, regionálny úrad, pričom do 31. 03. 2024 patrila táto právomoc okresnému úradu v sídle kraja.

7. Ministerstvo, ako pôvodný žalovaný, navrhlo správnu žalobu zamietnuť. Uviedlo rovnaké právne závery ako v odôvodnení svojho rozhodnutia s konštatovaním, že aj minister dopravy a výstavby SR sa v inej veci zaoberal aplikáciou § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. a vyjadril odlišný právny názor ako žalobca, pričom jeho právny názor (ako právny názor nadriadeného orgánu) je potrebné uplatňovať všeobecne. Ministerstvo poukázalo na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/58/2018 z 30. 06. 2020, týkajúci sa prieskumu rozhodnutia mimo odvolacieho konania. V napadnutom rozhodnutí sa nezaoberalo závermi vyplývajúcimi zo žalobcom prezentovaného rozhodnutia Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OVBP2-2018/038575-1/Pál zo dňa 15. 10. 2018, keďže toto sa netýkalo skutkovo rovnakej veci, pričom ministerstvo ani nie je viazané rozhodnutiami orgánov nižšieho stupňa. K otázke materiálneho posúdenia návrhu žalovaný uviedol, že je zrejmé, že došlo ku koordinovanému postupu jednotlivých navrhovateľov 4 lokalít a stavebný úrad posudzoval návrh na umiestnenie stavby nesprávne ako samostatné stavby/územia.

8. Ďalší účastníci konania sa k správnej žalobe vecne nevyjadrili.

Posúdenie veci správnym súdom

9. S účinnosťou od 01. 06. 2023 prešla pôsobnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici ako správneho súdu na Správny súd v Banskej Bystrici podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona č. 151/2022 Z. z., ktorý vec vedie pod sp. zn. BB-76S/76/2022. Správny súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 11. 09. 2024 postupom podľa § 137 ods. 3 SSP vyvesením skráteného písomného vyhotovenia bez odôvodnenia na úradnej tabuli súdu, keďže účastníci nežiadali nariadenie pojednávania ani správny súd nevzhladol iný dôvod na nariadenie pojednávania podľa § 107 ods. 1 SSP.

10. Správny súd sa stotožnil so žalobnou argumentáciou, že v danej veci prvostupňový správny orgán nemal právomoc preskúmať pôvodné rozhodnutie mimo odvolacieho konania. Pôsobnosť okresných úradov v sídle kraja voči obciam vymedzuje vo všeobecnosti pre akýkoľvek typ konania § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 180/2013 Z. z. tak, že okresný úrad v sídle kraja je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje obec, ktorá sa nachádza v jeho územnom obvode, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Zároveň je v § 4 ods. 3 zákona č. 180/2013 Z. z. právomoc okresného úradu v sídle kraja voči obci vymedzená aj negatívne tak, že nemôže: podľa písm. a) zmeniť v odvolacom konaní rozhodnutie obce, ak bolo vydané vo veciach územnej samosprávy a podľa písm. b) preskúmať rozhodnutie obce mimo odvolacieho konania. Tieto ustanovenia boli do zákona vložené čl. CLXI zákona č. 125/2016 Z. z. s účinnosťou od 01. 07. 2016, pričom podľa dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu sa vylučuje možnosť okresného úradu v sídle kraja preskúmať akékoľvek rozhodnutie obce v mimo odvolacom konaní podľa § 65 a nasl. správneho poriadku. Z dôvodovej správy aj zo znenia zákona je zrejmé, že bolo úmyslom zákonodarcu vylúčiť uplatnenie prieskumu rozhodnutí obce mimo odvolacieho konania, ak v druhom stupni rozhoduje okresný úrad v sídle kraja, a to bez stanovenia akýchkoľvek výnimiek. V tomto smere neobstojí argument žalovaného, že je potrebné diferencovať postavenie obce ako orgánu samosprávy a ako orgánu vykonávajúceho prenesený výkon štátnej správy. Takáto diferenciácia je rozhodujúca len pre prípady podľa § 4 ods. 3 písm. a) zákona č. 180/2013 Z. z., ktorý výslovne zakazuje okresnému úradu v sídle kraja pri rozhodovaní o odvolaní proti rozhodnutiu obce toto zmeniť, ak ide o rozhodnutie vydané vo veciach územnej samosprávy. Naproti tomu § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z., neobsahuje žiadne takéto obmedzenie a zákaz

preskúmať rozhodnutie obce mimo odvolacieho konania sa preto vzťahuje na všetky rozhodnutia bez ohľadu na to, či boli vydané vo veciach územnej samosprávy alebo vo veciach preneseného výkonu štátnej správy.

11. Správny súd sa nestotožnil s argumentáciou prvostupňového správneho orgánu a ministerstva (pôvodného žalovaného), že na danú vec je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 608/2003 Z. z., resp. stavebného zákona, ktoré predstavujú osobitnú právnu úpravu voči zákonu č. 180/2013 Z. z. Ustanovenia § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 608/2003 Z. z. a § 118 stavebného zákona v znení účinnom v čase vydania preskúmaných rozhodnutí určujú v stavebnom konaní okresný úrad v sídle kraja ako nadriadený (druhostupňový) správny orgán, ak v prvom stupni konala obec. Táto úprava je všeobecná, nakoľko neupravuje konkrétne postupy nadriadeného orgánu, teda či ide výslovne o konanie o odvolaní alebo prípadne aj konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch vrátane prieskumu rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Týmto právnymi predpismi je upravené len vzájomné postavenie obce a okresného úradu v sídle kraja ako prvostupňového a druhostupňového orgánu v rámci stavebného konania. Naproti tomu § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. výslovne upravuje len prieskum rozhodnutia mimo odvolacieho konania, pričom takýto postup zakazuje. Vzhľadom na tento užší okruh úpravy je potrebné považovať práve § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 za normu lex specialis voči všeobecne formulovanej úprave právomoci v stavebnom zákone, resp. v zákone č. 608/2003 Z. z. Správny súd dodáva, že prieskum rozhodnutia mimo odvolacieho konania predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorého uplatnenie nie je zaručené žiadnym zákonným ustanovením, ani ustanoveniami Ústavy SR alebo medzinárodnej zmluvy, ktoré by mali prednosť pred zákonom. Vylúčenie aplikácie mimoriadneho opravného prostriedku pre určité typy konania je preto prípustné.

12. Správny súd v tomto smere poukazuje na rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Svk/3/2023 zo dňa 30. 05. 2024, ktorý dospel k rovnakému právnomu záveru. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že § 4 ods. 3 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. je potrebné považovať v intenciách subsidiarity vyplývajúcej z § 1 ods. 1 správneho poriadku ako osobitnú kompetenčnú právnu normu, ktorá negatívne vymedzuje rozsah právomoci okresného úradu v sídle kraja uplatniteľný voči rozhodnutiam vydaným v prvom stupni obcou. Striktná a doslovná aplikácia tejto normy je akceptovateľná a nespôsobuje stav, pri ktorom by dochádzalo k popretiu alebo obmedzeniu subjektívnych práv účastníka konania. Nejde o medzeru v zákone, keď negatívna úprava kompetencie orgánu štátnej správy je výslovne daná. Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) v bode 1 zákona č. 608/2003 Z. z. len vymedzuje okresný úrad v sídle kraja ako druhostupňový (nadriadený) orgán vo vzťahu k obciam. Explicitne mu však nepriznáva pôsobnosť na preskúmanie rozhodnutí mimo odvolacieho konania, v prípade že ju iný zákon vylučuje. Správny súd dodáva, že predmetom prieskumu v konaní pred Najvyšším správnym súdom SR bolo rozhodnutie ministerstva, ktoré potvrdilo prvostupňové rozhodnutie okresného úradu v sídle kraja mimo odvolacieho konania, ktorým došlo k zrušeniu rozhodnutia obce ako stavebného úradu o povolení stavby v spojenom územnom a stavebnom konaní. Preto je názor vyslovený v tomto rozsudku plne aplikovateľný aj na vec preskúmanú správnym súdom, keďže išlo o preskúmanie rozhodnutia obce vydané v konaní podľa stavebného zákona.

13. Pokiaľ žalovaný poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/58/2018 zo dňa 30. 06. 2020, správny súd uvádza, že v tomto konaní došlo k zrušeniu preskúmaného rozhodnutia pre jeho nepreskúmateľnosť z dôvodu nedostatočného odôvodnenia a Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí meritorne neposudzoval otázku právomoci okresného úradu preskúmať rozhodnutie obce ako stavebného úradu. K rovnakému záveru o nepoužiteľnosti tohto rozhodnutia na vyriešenie otázky právomoci okresného úradu preskúmať rozhodnutie obce ako stavebného úradu mimo odvolacieho konania dospel aj Najvyšší správny súd SR vo vyššie uvedenom rozhodnutí sp. zn. 5Svk/3/2023.

14. Vzhľadom na uvedené správny súd podľa § 191 ods. 1 písm. b) SSP zrušil napadnuté rozhodnutie a podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP aj prvostupňové rozhodnutie, keďže vydaním napadnutého rozhodnutia došlo k potvrdeniu prvostupňového rozhodnutia, na ktorého vydanie nebol prvostupňový správny orgán zo zákona oprávnený. Správny súd vzhľadom na okolnosti predmetnej veci nerozhodol podľa § 191 ods. 4 SSP a nevrátil vec prvostupňovému správnomu orgánu na ďalšie konanie, keďže tento orgán nemal vôbec právomoc viesť konanie o prieskume pôvodného rozhodnutia mimo odvolacieho konania a takéto konanie sa pred ním nemalo ani začať. Preto neexistuje žiadne „ďalšie konanie“, ktoré by v tejto veci mohlo prebehnúť.

15. Keďže správny súd preskúmané rozhodnutia zrušil z dôvodu absencie právomoci na ich vydanie, nevenoval sa žalobným bodom týkajúcim sa nesprávneho právneho posúdenia veci zhrnutým v odseku 5.3. tohto rozsudku. Je irelevantné, ako prvostupňový správny orgán a žalovaný vec samú právne posúdili, keďže neboli vôbec oprávnení vo veci konať.

16. Podľa § 167 ods. 1 SSP priznal správny súd žalobcovi, ktorý bol v konaní plne úspešný, právo na náhradu 100 % trov konania voči žalovanému. Neúspešnému žalovanému správny súd náhradu trov konania nepriznal. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením v súlade s § 175 ods. 2 SSP.

17. Správny súd nepriznal náhradu trov konania ani ďalším účastníkom konania 1/ až 7/. V zmysle § 169 SSP má ďalší účastník voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré mu vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú mu správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa mu môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania. Súd v priebehu konania neuložil ďalším účastníkom konania žiadnu povinnosť, v súvislosti s plnením ktorej by im vznikli nejaké trovy a taktiež súd nevzhladol žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, keďže ďalší účastníci zostali počas konania pasívni a k veci sa nevyjadřili.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je potrebné podať na Správny súd v Banskej Bystrici v lehote jedného mesiaca od doručenia rozsudku. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka - spisová značka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe v sociálnych veciach alebo vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.